

Vanuit onderwijs samenwerken met externen in Office 365

Kennisdelingsbijeenkomst Office 365

Beat Nideröst - 13 april 2018

Achtergrond

- Office 365 cookbook voor onderwijs en onderzoek in Nederland
 - Regie op Office 365
 - Visie & Strategie, Besluitvorming, Architectuur, Implementatie, Beheer, Offboarding
 - Onderwijsinstellingen, SURFmarket, 2AT
- Edugroepen en Teamwerk
 - Samenwerken tussen organisaties (onderwijs, UMC's), onderling en met ketenpartners
- Digitale Leer- en Werkomgevingen
 - Samenwerken met externen, bijvoorbeeld stagebegeleiders, gastsprekers, alumni, externe docenten, onderzoekers, internationale samenwerkingsverbanden
 - Bijvoorbeeld HvA, UvA en regionale partijen (VU, Vumc, AMC, ...)

Wie werken er samen?

Samenwerking tussen instellingen

- Wetenschappelijk onderzoek
- Interdisciplinaire teams
- Specialistengroepen

Regionale samenwerkingsverbanden

- Met gelieerde organisaties
- Met regionale ketenpartners

Samenwerken met klanten

- Regionale dienstverlening
- Contractonderwijs
- Onderzoek uit derde geldstroom

Samenwerken tijdens stagebegeleiding

- Stagelopende studenten
- Stagebegeleiders

Samenwerken in Office 365

- Onderwijsorganisaties werken samen in Office 365
- Ze hebben vaak een aparte Office 365 tenant per organisatie
 - Vanwege juridische aspecten
 - Vanwege autonomie
 - Vanwege beheer(s)baarheid
- Samenwerken in Office 365 is in principe binnen één tenant
 - Binnen één tenant werkt alle functionaliteit van Office 365 zoals bedoeld / samenwerken is goed mogelijk
 - Office 365 workloads gebruiken één gezamenlijke directory:
 - De tenant-specifieke Azure Active Directory (AAD)
- Zonder account in de AAD werken zaken niet of slecht
 - Gebruikers niet vindbaar in adresboek / geen gedeeld adresboek
 - Gebruikers geen toegang of niet de gewenste rechten
 - Verlenen van toegang is omslachtig en foutgevoelig
 - Diverse grote en kleine functionaliteiten werken niet (bijvoorbeeld versturen van e-mails en opslaan van chat history)

- Start
- Notitieblok
- Documenten
- Pagina's
- Site-inhoud
- Prullenbak
- KOPPELINGEN BEWERKEN

Aan de slag met

Deel uw site.

Nieuwsfeed

Een gesprek starten

Het is hier vrij rustig

Syncoso delen

- Personen uitnodigen**
- Gedeeld met

Piet Jansen

Geen resultaten gevonden

(optioneel).

OPTIES WEERGEVEN

Delen Annuleren

Document

Sleep bestanden hiernaartoe om te uploaden

Address Book: Global Address List

File Edit Tools

Search: Name only More columns Address Book

broertjes

Go

Global Address List - beat@2at.nl

Advanced Find

Name	Title	Business Phone	Location	Department	Email Address
Caroline					Caroline1000@2at.com
Caroline van Duijn	Developer	+31 80 8000000		DELIVER	caroline@2at.nl
Christiaan Neder	Engineer	+31 80 8000000		DELIVER	christiaan@2at.nl
Cindy van Aalveldt					cindy@2at.nl
Conny Burdups					Conny_burdups@2at.nl
Context (Dingdong)					context@dingdong.nl
CSM team					CSMteam@2at.com
CUW Projecten B1					cuwprojecten@2at.com
Dan van Aalveldt					dvan@2at.nl
Dani Uelen	Uitgever	+31 80 8000000		DELIVER	dani@2at.nl
De ontwerpen					Deontwerpen@2at.com
Developers					2AT@2at.com
DevOps					DevOps@2at.com
ECU Admin					ecuadmin@2at.nl
edgropen migrate SP2016					edgropenmigrateSP2016@2at.nl
Erten Sporen	Project Management Assist...	+31 80 8000000		DELIVER	erten@2at.nl
Frank Schied	Developer	+31 80 8000000		DELIVER	frank@2at.nl
Frank van der Broek	Developer	+31 80 8000000		DELIVER	frank@2at.nl
Frank van Aalveldt					frank@2at.nl
Friday IT					FridayIT@2at.com
Henk van Aalveldt					henk@2at.nl

Volwaardig account - een oplossing?

- Uitgangspunt: geef alle gebruikers een volwaardig account in de betreffende tenant
- Vraagstukken:
 - Account-provisioning en deprovisioning
 - Aanvraagprocedures?
 - Welk (bron)systeem is leidend?
 - Wanneer weer opruimen?
 - Wordt ad-hoc samenwerken ondersteund?
 - Vertrouwen (correctheid van attributen, herleidbaar tot natuurlijk persoon?)
 - Licensering / overtekening
 - Welke functionaliteiten zijn echt wenselijk / nodig?
 - Denk aan e-mailadres, mailbox, OneDrive, self-service teamsites, Office Client apps, sip-adres / telefoonnummer
 - Welke informatie moet wel/niet beschikbaar zijn voor externe gebruikers?
 - Beleid en rechten, inrichting en bewaking
 - Aparte gebruikersgroepen? Begrijpen eindgebruikers dit?
 - Hoeveel accounts / toegangsgegevens moet een gebruiker onthouden?

Alternatief: gastgebruikers

- Geen volwaardig account? Dan gastgebruik...?
- Gastgebruikers zijn een apart type gebruikers in AAD
 - Afwijkende provisioning, authenticatie, licensering, functionaliteiten en rechten
- Beschikbaar via Office 365 self-service functionaliteiten
 - Self-service voor sites, groepen en teams
 - Self-service voor delen van content met externen
 - Self-service voor uitnodigen gastgebruiker in tenant
- Let op beheer(s)baarheid
 - Wie heeft sites, groepen, teams, gastgebruikers aangemaakt?
 - Hoe lang moeten sites, groepen, teams, gastgebruikers blijven bestaan?
 - Kloppen namen, beschrijvingen, urls en attributen?
 - En zijn deze wenselijk?
 - Wie is verantwoordelijk voor content?

Verschillende typen gastgebruikers

	Gebruikers mét AAD account	Gebruikers zonder AAD account
Vast samenwerkingsverband	Azure B2B synchronisatie	Pre-provisioned gastgebruik
Ad-hoc samenwerken	Azure B2B ad-hoc uitnodigen	Ad-hoc gastgebruik met Microsoft account

Voordelen van de verschillende vormen van gastgebruik

- Voordelen synchronisatie / pre-provisioning
 - Gebruikers van tevoren vindbaar
 - Controle over attributen
 - Beheer(s)baar via controle over containers en attributen
 - Deprovisioning goed mogelijk
- Voordelen ad-hoc samenwerken
 - Light-weight - Ook met partijen mogelijk zonder vast samenwerkingsverband
 - Geen koppeling / synchronisatie noodzakelijk

Uitdagingen technische inrichting gastgebruik

- Welke versie van eigen tenant?
- Exacte inrichting van eigen tenant?
- Inrichting van tenant van gast?
- AAD Connect / configuratie
- Authenticatie-infrastructuur
 - SURFconext?
 - Microsoft 2FA, SURF Secure ID en andere multi-factor oplossingen
- Technisch beheer van de wijzigende inrichting
- Probleem schaal niet
 - Full-mesh versus hub-and-spoke
 - Hoe blijven verschillende typen gastgebruikers herkenbaar en herleidbaar?

Het uitnodigingsproces

- Uitnodigen doet meerdere zaken:
 1. Indien noodzakelijk -> aanmaken Microsoft account
 2. Aanmaken gastaccount in AAD van uitnodigende organisatie
 3. Verlenen van toegang tot omgeving (teamsite, groep, ...) voor gastgebruik
- Elke stap kan om diverse redenen mislukken
 - Er bestaat al een Microsoft account op het genodigde e-mailadres
 - Gebruiker is op verkeerde / onhandig e-mailadres uitgenodigd
 - Gebruiker is al elders gemachtigd / gastaccount bestaat al
 - Gebruiker wordt niet uitgenodigd maar krijgt rechten toebedeeld
 - Gebruiker is (met verkeerd) account ingelogd bij reageren op uitnodiging
 - Technische inrichting van gast- of doeltenant is niet correct
 - Etc...
- Proces is ingewikkeld
 - Geen eenvoudige handleiding mogelijk
 - (Vertaalde) teksten in uitnodigingsmails, processtappen en foutmeldingen zijn niet helder
 - Niet alle uitzonderingssituaties zijn goed afgedekt

Functionele onduidelijkheden

- Uitnodigen van bekende gastgebruikers verloopt anders dan uitnodigen van onbekende gastgebruikers
 - Zowel voor uitnodigende persoon als voor genodigde
- E-mailadres \neq accountnaam \neq UPN \neq SIP adres
- Verschil tussen work- or schoolaccount en Microsoft account niet helder
 - En sommige mensen hebben beide! Met hetzelfde e-mailadres!
- “Welke link moet ik klikken” in uitnodigingsmail groepen
- Verschillen in werkplek
 - Wel/geen Outlook rich client, Office Online / Outlook webtoegang, desktop SSO, 2FA, ondersteunde webbrowsers, mobile client apps

Lifecycle management

- Wanneer mag / moet een gastgebruiker worden verwijderd?
 - Lifecycle van bronaccount bekend en vertrouwd?
 - Deelname aan meerdere sites/teams/groepen?
 - Wat als uitnodiger niet (meer) bekend of benaderbaar is?
 - Wie is aanspreekbaar op handelingen gastgebruiker?
 - Herleidbaarheid van historische acties?
 - Bijdragen & co-authoring, deelname aan conversaties, audit trail
 - Anonimiseren gewenst, verplicht en technisch mogelijk?
- AVG geeft recht om vergeten te worden
 - Verplichting van verwerkersverantwoordelijke om op te ruimen
 - Wat als informatie is verspreid naar directories van andere instellingen?

Waar krijgt een gastgebruiker toegang toe?

- Welke apps en content?
 - Azure AD leestoegang?
 - Adreslijsten?
 - Gebruikersprofielen?
 - Intern gedeelde sites, groepen, teams?
 - Delve?
- Welke (privacygevoelige) attributen?
 - Contactgegevens, (studentenpas)foto, studiegegevens
- Voldoende vertrouwen in authenticatiemiddelen van gastgebruikers?
 - Gastgebruikers herleidbaar tot natuurlijke personen?
 - Registratie van gebruikte e-mailadressen en/of ip-adressen?
 - Voldoende beveiliging tegen identity theft?
 - Wel / geen tweede factor verplicht?
 - Extra factor vanuit doeltenant beschikbaar stellen?
- Risico is omvangrijker bij “normale” accounts
 - Worden studenten in dezelfde mate vertrouwd als medewerkers?
 - Is de noodzaak voor een instellingsbreed adresboek met medewerkers én studenten wel voldoende onderbouwd?

Uw team maken

Nauw samenwerken met een groep mensen binnen uw bedrijf op basis van organisatie, project, initiatief of gemeenschappelijk belang. [Een kort overzicht bekijken](#)

Teamnaam

Beschrijving

Privacy

Openbaar - iedereen in uw organisatie kan deelnemen

[Een team maken met een bestaande Office 365-groep](#)

Annuleren

Volgende

Case: Teamwerk naar Office 365

- Teamwerk
 - Samenwerken tussen 8 UMC's
 - In totaal 65'000 FTE, > 100'000 interne gebruikers
 - Gasttoegang voor regionale zorginstellingen, internationale onderzoekers en deelnemers, etc., etc.
 - Migratie van één On-Premises SharePoint omgeving naar 7 aparte Office 365 tenants
 - (AMC en Vumc gaan samen naar één tenant)
- Probleemstelling vergelijkbaar met in onderwijsland
 - Vergelijkbare omvang van samenwerking tussen instellingen
 - Ook studenten aanwezig (van universiteiten en hbo instellingen)

Scenario's

Samenwerking tussen UMC's

- Wetenschappelijk onderzoek
- Interdisciplinaire teams
- Medische specialistengroepen

Regionale samenwerkingsverbanden

- Met streekziekenhuizen
- Met zorginstellingen
- Met andere regionale ketenpartners en gelieerde organisaties

Samenwerken met onderwijsinstellingen en onderzoekscentra

- Hogescholen en universiteiten
- Andere regionale opleiders en onderzoekscentra

Samenwerken tijdens stagebegeleiding

- Stagelopende studenten
- Stagebegeleiders

Doel en randvoorwaarden

- Eenvoudige documentuitwisseling
- Laagdrempelige toegang tot contactgegevens
- Optimale samenwerking faciliteren
- Randvoorwaarden
 - Betrouwbare omgeving, direct begrijpelijk
 - Vanuit diversiteit van werkplekken bruikbaar met beperkte functionele support
 - Functionarissen gegevensbescherming besluiten: niet in control van (privacy)gevoelige gegevens = niet naar cloud!

Identity Hub for Healthcare

Optimale samenwerking

- Door laagdrempelige toegang tot correcte contactgegevens
- Door eenvoudig beschikbare contactpersonen bij:
 - Versturen van e-mails
 - Delen van documenten
 - Samenwerken in groepen, teams, sites
 - Gedeelde mailboxen, agenda's, etc.

The screenshot shows a web browser window displaying a SharePoint page for '2AT'. The browser's address bar shows the URL <https://2at.sharepoint.com/Paginas/2AT.aspx>. The page header includes the 'SharePoint 2at.' logo and navigation icons. The main content area features a '2AT' header with a search bar and a list of site items. A '2AT delen' (Share 2AT) dialog box is overlaid on the page, showing sharing options. The dialog box has a title '2AT delen' and a close button. It indicates the page is shared with many people. Under the 'Personen uitnodigen' (Invite people) section, a search input field contains 'broertjes', and a dropdown list shows 'Broertjes, Paul (Radboudumc) (optioneel)'. The dialog box also includes a 'Delen' (Share) button and an 'Annuleren' (Cancel) button.

Oplossingsrichting

- Gebruikers en groepen synchroniseren tussen adresboeken van deelnemende instellingen
- Identity management as a trusted-third-party service
- Hub-en-spoke model voor schaalbaarheid
- Gestandaardiseerde processen voor ad-hoc gastgebruik (validatie van identiteit, provisioning & deprovisioning)
- Aansluitvoorwaarden en compliance monitoring en rapportage voor trust (op tenantinrichting, identity management en contentbeheer)

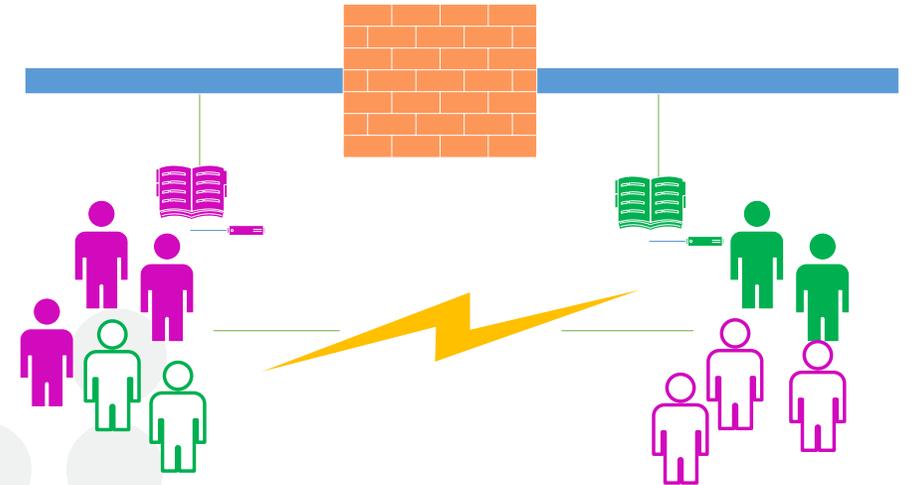
Details gebruikerssynchronisatie

Volwaardige gebruikers uit adresboek van bronorganisatie worden beheerde gastgebruikers in adresboek van doelorganisatie

- Voor gastgebruikers zijn geen Office 365 licenties nodig
- Ook groepen en lidmaatschap kunnen worden gesynchroniseerd

Samenwerking met gasten wordt evenwaardig aan samenwerken met collega's van eigen organisatie

- Gedeeld adresboek
- Toegang verlenen
- Content delen

Portaal voor beheerders

- Selecteren van gebruikers en groepen om te delen (export)
- Delen met externe instellingen (export)
- Accepteren inkomende synchronisatiebronnen (import)
- Controle van synchronisatiestatus
- Inzage in gesynchroniseerde gegevens (details)
- Onderhouden business regels en attribuuttransformaties
- Rapportage over compliance en lifecycle management

Functionaliteiten in beheerportaal 1/2

- Configuratie van bron
 - Query, filters, projectie
- Configuratie van exports
 - Welke zorginstellingen
 - Per zorginstelling: welke subset van objecten en attributen
 - Per zorginstelling: attribuuttransformaties
- Configuratie van import
 - Welke zorginstellingen
 - Per zorginstelling: resource voor locatie, rechten en beheer
 - Per zorginstelling: welke subset van objecten en attributen
 - Per zorginstelling: attribuuttransformaties

Functionaliteiten in beheerportaal - 2/2

- Zoekfunctionaliteiten
 - Van eigen gebruikers en externe gebruikers
 - Attributen
 - Uit bron / import
 - Naar verschillende exports / eigen Azure AD
 - Desired vs actual
 - Status
 - Van imports en verschillende exports
- Logging en rapportage
 - Syncmomenten en resultaten (gelukt / log van fouten)
 - Statistieken
 - Aantallen objecten, creates, updates, deletes, etc.
 - Lifecycle managementrapportage, ook voor eigen objecten in vreemde AAD's
 - Licentiebeheer / uitnutting

Identity Hub for Healthcare “as a Service”

- Identitymanagementoplossing ontwikkeld en onderhouden door 2AT
 - Support en onderhoud bij wijzigingen in technologie
 - Helpdesk, functioneel en applicatiebeheer met SLA
- Synchronisatie op basis van Microsoft technologie
 - Azure AD B2B API
 - Ontwikkeld en gehost als Azure Services
 - Gebruikt Microsoft Identity Management synchronisatietechnologie

Support met gegarandeerde servicelevel

- Supportverzoeken aanmelden:
 - Per e-mail via support@2at.nl, óf
 - Telefonisch via 030 800 8080
- Gegarandeerde responstijd van 1 werkdag
 - Hoge prioriteit verstoringen aan de dienst worden gegarandeerd binnen 1 uur na telefonisch melden opgepakt
- Servicedesk telefonisch 24 x 7 beschikbaar bij calamiteiten

Voordelen 1/2

- Organisatie blijft eigenaar van persoonsgegevens eigen gebruikers
 - Inzage in en controle over gesynchroniseerde objecten en attributen in externe tenants
 - Data privacy rapportage - Zijn objecten écht aangemaakt, gewijzigd of verwijderd in adresboek van doelorganisatie?
- Organisatie houdt volledige controle over eigen tenant
 - Duidelijk herkenbare externe gebruikers
 - Minimale rechten benodigd voor sync (leesrechten op brongegevens, beperkte schrijfrechten voor doelgegevens, hub & spokes model zorgt voor minimale complexiteit)
 - Volledige controle over welke gegevens worden geëxporteerd en geïmporteerd
- Integrale lifecycle management & rapportage
 - Op geëxporteerde eigen objecten
 - Op geïmporteerde objecten van andere organisaties

Voordelen 2/2

- Gegarandeerde beschikbaarheid 99,9% met stateful recovery
- Technisch beheer en applicatiebeheer volledig uitbesteed
- Geen onderhoud aan dienst en codebase noodzakelijk
- Snelle uitrol en lage beheerlast dankzij gestandaardiseerde interfaces en loosely coupled architectuur
 - Laagdrempelig te configureren via beheerportaal
 - Standaard https verkeer (TLS) / geen firewall changes nodig

Security & Privacy

- Technische beveiliging
 - Data @ rest encryption
 - Transport layer encryption
 - Message encryption
 - Managed Firewall (Microsoft Azure)
 - Afgeschermdede backup & recovery
- Privacy
 - Gestandaardiseerde verwerkersovereenkomst
 - Conform Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) / General Data Protection Regulation (GDPR)
- 2AT levert Identity Hub for Healthcare conform de richtlijnen en uitgangspunten van NEN 7510

Beat Nideröst / Carl Reitsma

beat@2at.nl / carl@2at.nl

www.2at.nl

2at.